

Till
Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Friskolornas Riksförbunds yttrande över promemorian Åtgärder mot missbruk av tillfällig föräldrapenning (S2007/9208/SF)

Friskolornas Riksförbund (förbundet) har getts möjlighet att lämna synpunkter på ovan rubricerade promemoria och vill anföra följande.

Sammanfattning

Friskolornas Riksförbund tillstyrker inte förslaget om åtgärder mot missbruk av tillfällig föräldrapenning, bland annat med hänvisning till att promemorian inte tillräckligt belyst konsekvenserna av förslaget.

Synpunkter

Friskolornas Riksförbund instämmer naturligtvis i att missbruk av bidraget för vård av barn på olika sätt bör förhindras. Konsekvenserna av förslaget om att förskolor, skolor och fritidshem ska intyga frånvaro är dock inte tillräckligt belysta. I det sammanhanget bör också påpekas att det redan pågår utredningsarbete kring missbruk av olika bidrag i Delegationen mot felaktiga utbetalningar. Delegationen ska lägga ett slutbetänkande i juni 2008 och det kan därför vara av vikt att avvakta betänkandet för att samordna åtgärderna mot missbruk av trygghetssystemen.

I grundskolan råder skolplikt och därmed finns en skyldighet för skolan att notera elevers närvaro/frånvaro. I förskola, förskoleklass och fritidshem finns däremot ingen sådan skyldighet för verksamheten att hålla närvaron registrerad, utöver vad som krävs för att fullgöra tillsynsplikten. Verksamheten är frivillig för familjerna och baseras ofta på ett varierande tidsschema, som kan ändras från dag till dag. Det kan därför bli svårt att med säkerhet kunna styrka ett barns frånvaro vid en viss tidpunkt. Förslaget skulle i så fall innebära att nya rutiner måste införas i de frivilliga verksamheterna, något som kan bli tungrott och försvåra flexibiliteten för föräldrarna liksom ta tid för personalen. Förslaget belyser inte konsekvenserna av om

verksamheten inte säkert kan intyga ett barns frånvaro. Vem blir ansvarig?
Innebär det att den tillfälliga föräldrapenningen innehålls?

Föräldrar gör ett aktivt val när de väljer att placera sitt barn i en enskilt driven förskola eller en fristående grundskola. Förhållandet bygger på ett ömsesidigt förtroende mellan föräldrar och personal. Förslaget innebär att personalen får en kontrollerande funktion gentemot föräldrarna, som kan rubba förtroendebalansen. Personalens uppgift måste i första hand vara att stå för den pedagogiska verksamheten och omsorgen om barnen, och inte att vara statens förlängda arm i kontrollen av bidragsfusk.

I de fristående verksamheterna råder ingen offentlighetsprincip och därmed heller inte sekretess. Däremot finns en tystnadsplikt för personalen reglerad i skollagen. Förbundet anser inte att förslaget tillräckligt tydligt visar hur intygsskyldigheten förhåller sig till personalens tystnadsplikt.

Om förslaget genomförs måste, som ovan påpekats, nya rutiner införas i framförallt de frivilliga verksamheterna, något som tar tid från personalens huvuduppgift. Förslaget belyser inte de ekonomiska konsekvenserna av detta. Särskilt för de mindre fristående enheterna kan kostnaderna för en sådan administration bli betydande.

Med hänvisning till ovanstående synpunkter anser förbundet inte att förslaget kan tillstyrkas.

Stockholm den 12 december 2007
För Friskolornas Riksförbund

Carl-Gustaf Stawström
Kanslichef

Gudrun Rendling
Förbundsjurist